

Europarådets konvensjon om beskyttelse av barn mot seksuell utnyttning og seksuelt misbruk

*(Vedtatt av Ministerkomiteen 12. juli 2007
på det 1002. møte for ministrenes stedfortredere)*

Europarådets medlemsstater og andre som har undertegnet denne konvensjon,

som tar i betraktning at det er Europarådets mål å oppnå større enhet mellom medlemmene,

som tar i betraktning at ethvert barn har rett til slike beskyttelsestiltak som dets stilling som mindreårig krever fra familiens, samfunnets og statens side,

som konstaterer at seksuell utnyttning av barn, og særlig barnepornografi og prostitusjon, og alle former for seksuelt misbruk av barn, herunder handlinger som begås i utlandet, er skadelig for barns helse og psykososiale utvikling,

som konstaterer at den seksuelle utnyttningen og det seksuelle misbruket av barn har fått et urovekkende omfang både nasjonalt og internasjonalt, særlig fordi både barn og overgripere i økt grad benytter seg av informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT), og at et internasjonalt samarbeid er nødvendig for å kunne forhindre og bekjempe seksuell utnyttning og seksuelt misbruk av barn,

som anser at hensynet til barnas velferd og beste er grunnleggende verdier som deles av alle medlemsstater, og som må fremmes uten noen form for diskriminering,

som minner om handlingsplanen som ble vedtatt på det tredje toppmøtet for Europarådets stats- og regjeringssjefer (Warsawa, 16.-17. mai 2005), der det etterlyses tiltak for å stanse den seksuelle utnyttningen av barn,

som særlig minner om Ministerkomiteens anbefaling nr. R (91) 11 om seksuell utnyttning av barn og unge voksne, og om pornografi, prostitusjon og handel med barn og unge voksne, anbefaling Rec (2001)16 om barns beskyttelse mot seksuell utnyttning, samt Konvensjon om datakriminalitet (ETS nr. 185), særlig artikkel 9, så vel som Europarådets konvensjon om tiltak mot menneskehandel (ETS nr. 197),

som erindrer Konvensjon om beskyttelse av menneskerettighetene og de grunnleggende friheter (1950, ETS nr. 5), Den reviderte europeiske sosialpakt (1996, ETS nr. 163), og Den europeiske konvensjon om utøvelse av barns rettigheter (1996, ETS nr. 160),

som også erindrer De forente nasjoners konvensjon om barnets rettigheter, særlig artikkel 34, Valgfri protokoll om salg av barn, barneprostitusjon og barnepornografi, Protokoll om å forebygge, bekjempe og straffe handel med mennesker, særlig kvinner og barn, som er et tillegg til De forente nasjoners konvensjon om grenseoverskridende organisert kriminalitet, samt Den internasjonale arbeidsorganisasjonens konvensjon om forbud mot og umiddelbare tiltak for å avskaffe de verste former for barnearbeid,

som erindrer Rådet for Den europeiske unions rammebeslutning om bekjempelse av seksuell utnyttning av barn og barnepornografi (2004/68/JHA), Rådet for Den europeiske unions rammebeslutning om offerets stilling i straffesaker (2001/220/JHA), og Rådet for Den europeiske unions rammebeslutning om bekjempelse av menneskehandel (2002/629/JHA),

som tar behørig hensyn til andre relevante internasjonale avtaler og programmer på dette feltet, særlig erklæringen og handlingsplanen fra Stockholm, vedtatt på den første verdenskongressen mot kommersiell seksuell utnyttning av barn (27.-31. august 1996), slutterklæringen ("Yokohama Global Commitment") fra den andre verdenskongressen mot kommersiell seksuell utnyttning av barn (17.-20. desember 2001), forpliktelsen og handlingsplanen fra Budapest, vedtatt på den forberedende konferansen for den andre verdenskongressen mot kommersiell seksuell utnyttning av barn (20.-21. november 2001), resolusjon S-27/2 fra FNs generalforsamling ("En verden for barn"), og det treårige programmet "Å skape et Europa for og med barn", vedtatt etter det tredje toppmøtet og igangsatt av Monaco-konferansen (4.-5. april 2006),

som er fast bestemt på å bidra effektivt til å virkeliggjøre det felles målet om å beskytte barn mot seksuell utnyttning og seksuelt misbruk, uansett hvem overgriperen er, og å gi bistand til ofrene,

som tar hensyn til behovet for å utarbeide et omfattende internasjonalt instrument om de forebyggende, beskyttende og strafferettslige aspekter i kampen mot alle former for seksuell utnyttning og seksuelt misbruk av barn, og om opprettelse av en egen overvåkningsmekanisme,

er enige om følgende:

Kapittel I – Formål, prinsippet om ikke-diskriminering og definisjoner

Artikkel 1 – Formål

1. Denne konvensjon har som formål

- a. å forebygge og bekjempe seksuell utnyttning og seksuelt misbruk av barn,
- b. å beskytte rettighetene til barn som er offer for seksuell utnyttning og seksuelt misbruk,
- c. å fremme nasjonalt og internasjonalt samarbeid mot seksuell utnyttning og seksuelt misbruk av barn.

2. Det opprettes en egen overvåkningsmekanisme for å sikre at partene gjennomfører konvensjonens bestemmelser på en effektiv måte.

Artikkel 2 – Prinsippet om ikke-diskriminering

Partenes gjennomføring av bestemmelsene i denne konvensjon, særlig tiltak for å verne om offerets rettigheter, skal sikres uten diskriminering på noe grunnlag, slik som av kjønn, rase, hudfarge, språk, religion, politisk eller annen oppfatning, nasjonal eller sosial opprinnelse, tilknytning til en nasjonal minoritet, eiendom, fødsel, seksuell orientering, helsetilstand, funksjonsnedsettelse eller annen status.

Artikkel 3 – Definisjoner

I denne konvensjon

- a. menes med "barn": alle personer under 18 år,
- b. omfatter "seksuell utnyttning og seksuelt misbruk av barn": den atferd som er omhandlet i artikkel 18-23 i denne konvensjon,
- c. menes med "offer": ethvert barn som er utsatt for seksuell utnyttning eller seksuelt misbruk.

Kapittel II – Forebyggende tiltak

Artikkel 4 – Prinsipper

Hver part skal ved lovgivning eller på annen måte treffe de tiltak som er nødvendige for å forebygge alle former for seksuell utnyttning og seksuelt misbruk av barn, og for å gi barn beskyttelse.

Artikkel 5 – Ansettelse, opplæring og bevisstgjøring av personer som arbeider i kontakt med barn

1. Hver part skal ved lovgivning eller på annen måte treffe tiltak for å øke bevisstheten om barns beskyttelse og rettigheter blant personer som jevnlig er i kontakt med barn i forbindelse med utdanning, i helse- og sosialsektoren, i rettsvesenet og politiet, og i forbindelse med aktiviteter knyttet til sport, kultur og fritid.

2. Hver part skal ved lovgivning eller på annen måte treffe de tiltak som er nødvendige for å sikre at de personer som er nevnt i nr. 1, har tilstrekkelig kunnskap om seksuell utnyttning og seksuelt misbruk av barn, om hvordan dette kan oppdages, og om den mulighet som er omhandlet i artikkel 12 nr. 1.

3. Hver part skal ved lovgivning eller på annen måte, og i samsvar med sin interne rett, treffe de tiltak som er nødvendige for å sikre at vilkårene for å utøve yrker som innebærer jevnlig kontakt med barn, gjør det mulig å sikre at søkere til slike stillinger ikke er domfelt for seksuell utnyttning eller seksuelt misbruk av barn.

Artikkel 6 – Opplæring for barn

Hver part skal ved lovgivning eller på annen måte treffe de tiltak som er nødvendige for å sikre at barn, gjennom grunnskoleutdanning og videregående opplæring får alderstilpasset informasjon om risikoen for seksuell utnyttning og seksuelt misbruk, og om hvordan de kan beskytte seg selv. Slik informasjon skal, i samarbeid med foreldrene der det er formålstjenlig, gis i tilknytning til en mer generell seksualundervisning, og med spesiell vekt på risikosituasjoner, særlig de som oppstår som en følge av bruk av ny informasjons- og kommunikasjonsteknologi.

Artikkel 7 – Forebyggende intervensjonsprogrammer eller intervensjonstiltak

Hver part skal sikre at personer som frykter de kan komme til å begå en handling fastsatt som straffbar etter denne konvensjon, kan ha tilgang til, når det er formålstjenlig, effektive intervensjonsprogrammer eller –tiltak som er utformet med sikte på å vurdere og hindre risiko for straffbar handling.

Artikkel 8 – Tiltak rettet mot allmennheten

1. Hver part skal fremme eller gjennomføre bevisstgjøringskampanjer rettet mot allmennheten, med informasjon om seksuell utnyttning og seksuelt misbruk av barn, og om hva som kan gjøres for å hindre dette.

2. Hver part skal ved lovgivning eller på annen måte treffe de tiltak som er nødvendige for å forhindre eller forby spredning av materiale som reklamerer for handlinger fastsatt som straffbare etter denne konvensjon.

Artikkel 9 – Tilrettelegging for deltakelse av barn, privat sektor, mediene og sivilsamfunnet

1. Hver part skal oppmuntre barn til å delta, alt etter barnets alder, i utviklingen og gjennomføringen av statlig politikk, programmer eller andre tiltak i kampen mot seksuell utnyttning og seksuelt misbruk av barn.

2. Hver part skal oppmuntre privat sektor, særlig innen informasjons- og kommunikasjonsteknologi, turisme og reiseliv, bank og finans, og sivilsamfunnet, til å delta i utformingen og gjennomføringen av politikk for å

forebygge seksuell utnyttning og seksuelt misbruk av barn, og til å innføre interne regler gjennom selvregulering eller samregulering.

3. Hver part skal oppmuntre mediene til å gi hensiktsmessig informasjon om alle sider ved seksuell utnyttning og seksuelt misbruk av barn, med behørig respekt for medienes uavhengighet og pressefriheten.

4. Hver part skal, eventuelt gjennom opprettelse av fond, oppmuntre til finansiering av prosjekter og programmer som sivilsamfunnet gjennomfører med sikte på å forebygge og å beskytte barn mot seksuell utnyttning og seksuelt misbruk.

Kapittel III – Spesialiserte myndigheter og samordningsorganer

Artikkel 10 – Nasjonale samordnings- og samarbeidstiltak

1. Hver part skal treffe de tiltak som er nødvendige for å sikre samordning på nasjonalt eller lokalt plan mellom de etater som har ansvar for å beskytte mot og å forebygge og bekjempe seksuell utnyttning og seksuelt misbruk av barn, særlig utdanningssektoren, helse- og sosialsektoren, og rettsvesenet og politiet.

2. Hver part skal ved lovgivning eller på annen måte treffe de tiltak som er nødvendige for å opprette eller oppnevne:

- a. uavhengige kompetente nasjonale eller lokale institusjoner som fremmer og verner om barnas rettigheter, og sikre at de tildeles øremerkede ressurser og konkrete ansvarsområder,
- b. mekanismer for datainnsamling eller kontaktpunkter, på nasjonalt eller lokalt plan og i samarbeid med sivilsamfunnet, for det formål å observere og evaluere utviklingen med hensyn til seksuell utnyttning og seksuelt misbruk av barn, med behørig respekt for kravene til personvern.

3. Hver part skal oppmuntre til samarbeid mellom kompetente statlige myndigheter, sivilsamfunnet og privat sektor, for bedre å kunne hindre og bekjempe seksuell utnyttning og seksuelt misbruk av barn.

Kapittel IV – Beskyttelsestiltak og bistand til ofre

Artikkel 11 – Prinsipper

1. Hver part skal opprette effektive sosiale programmer og etablere tverrfaglige strukturer som kan gi nødvendig støtte til ofrene, deres nære pårørende og enhver som har omsorgen for dem.

2. Hver part skal ved lovgivning eller på annen måte treffe de tiltak som er nødvendige for å sikre at beskyttelses- og hjelpetiltak rettet mot barn, skal anvendes også når offerets alder er uviss og det er grunn til å tro at det er et barn, inntil hans eller hennes alder er brakt på det rene.

Artikkel 12 – Rapport om mistanke om seksuell utnyttning eller seksuelt misbruk

1. Hver part skal ved lovgivning eller på annen måte treffe de tiltak som er nødvendige for å sikre at bestemmelsene i intern rett om taushetsplikt for visse yrkesgrupper som arbeider i kontakt med barn, ikke er til hinder for at disse yrkesgrupper kan rapportere til barnevernet om enhver situasjon hvor de har rimelig grunn til å tro at et barn er offer for seksuell utnyttning eller seksuelt misbruk.

2. Hver part skal ved lovgivning eller på annen måte treffe de tiltak som er nødvendige for å oppmuntre enhver person som har kjennskap til, eller har en oppriktig mistanke om, seksuell utnyttning eller seksuelt misbruk av barn, til å rapportere disse forhold til den kompetente etat.

Artikkel 13 – Hjelpelinjer

Hver part skal ved lovgivning eller på annen måte treffe de tiltak som er nødvendige for å oppmuntre til og støtte opprettelse av informasjonstjenester, slik som hjelpelinjer over telefon eller Internett, som kan gi råd til dem som tar kontakt, enten konfidensielt eller anonymt.

Artikkel 14 – Bistand til ofre

1. Hver part skal ved lovgivning eller på annen måte treffe de tiltak som er nødvendige for å bistå ofrene langsiktig og kortsiktig med deres fysiske og psykososiale rehabilitering. Tiltak som treffes i henhold til dette ledd, skal ta behørig hensyn til barnets synspunkter, behov og bekymringer.

2. Hver part skal treffe tiltak, på de vilkår som er fastsatt i denne parts interne rett, for å samarbeide med ikke-statlige organisasjoner, andre relevante organisasjoner eller andre deler av sivilsamfunnet som arbeider med å hjelpe ofre.

3. Når foreldre eller personer som har omsorgen for et barn er involvert i seksuell utnyttning eller seksuelt misbruk av barnet, skal tiltakene i henhold til artikkel 11 nr. 1 omfatte:

- muligheten for å fjerne den angivelige overgriperen,
- muligheten for å ta offeret ut av sitt familiemiljø. Vilkår og varighet skal avgjøres ut fra hva som er best for barnet.

4. Hver part skal ved lovgivning eller på annen måte treffe de tiltak som er nødvendige for å sikre at personer som står barnet nær, om nødvendig kan få terapeutisk bistand, særlig krisepsykiatrisk hjelp.

Kapittel V – Intervensjonsprogrammer eller intervensjonstiltak

Artikkel 15 – Generelle prinsipper

1. Hver part skal i samsvar med sin interne rett sikre eller fremme effektive intervensjonsprogrammer eller intervensjonstiltak for de personer som er nevnt i artikkel 16 nr. 1 og 2, med sikte på å forebygge og minimalisere risikoen for gjentatte straffbare handlinger av seksuell art mot barn. Slike programmer eller tiltak skal være tilgjengelige på ethvert tidspunkt under rettsforfølgningen, i og utenfor fengsel, og på de vilkår som er fastsatt i intern rett.

2. Hver part skal i samsvar med sin interne rett sikre eller fremme utvikling av partnerskap eller andre samarbeidsformer mellom kompetente myndigheter, særlig helsetjenesten og sosialtjenesten, og rettsvesenet og andre organer med ansvar for å følge opp de personer som er nevnt i artikkel 16 nr. 1 og 2.

3. Hver part skal i samsvar med sin interne rett sørge for en vurdering av farlighet og risiko for gjentakelse av handlinger fastsatt som straffbare etter denne konvensjon, for personer som er nevnt i artikkel 16 nr. 1 og 2, med sikte på å finne fram til egnede programmer eller tiltak.

4. Hver part skal i samsvar med sin interne rett sørge for en vurdering av virkningen av de gjennomførte programmer og tiltak.

Artikkel 16 – Mottakere av intervensjonsprogrammer og intervensjonstiltak

1. Hver part skal i samsvar med sin interne rett sikre at personer som er under straffforfølgning for en handling fastsatt som straffbar etter denne konvensjon, kan ha tilgang til de programmer eller tiltak som er nevnt i artikkel 15 nr. 1, på vilkår som verken er ugunstig for eller i strid med retten til å forsvare seg og retten til en rettferdig og upartisk rettergang, og ikke minst med behørig respekt for reglene som ivaretar prinsippet om uskyldspresumsjonen.

2. Hver part skal i samsvar med sin interne rett sikre at personer som er dømt for en handling fastsatt som straffbar etter denne konvensjon, kan delta i de programmer eller tiltak som er nevnt i artikkel 15 nr. 1.

3. Hver part skal i samsvar med sin interne rett sikre at intervensjonsprogrammer eller –tiltak utvikles eller tilpasses for å ivareta utviklingsbehovene til barn som begår seksuallovbrudd, også for dem som er under den kriminelle lavalder, med sikte på å behandle deres atferdsproblemer på det seksuelle området.

Artikkel 17 – Informasjon og samtykke

1. Hver part skal i samsvar med sin interne rett sikre at de personer nevnt i artikkel 16 som har fått seg forelagt forslag om intervensjonsprogrammer eller –tiltak, er fullt ut informert om grunnene til forslaget, og kjenner alle fakta før de gir sitt samtykke til programmet eller tiltaket.
2. Hver part skal i samsvar med sin interne rett sikre at de personer nevnt i artikkel 16 som har fått seg forelagt forslag om intervensjonsprogrammer eller –tiltak, kan avslå forslaget og, når det dreier seg om straffedømte personer, at de får vite hvilke konsekvenser et avslag eventuelt kan få.

Kapittel VI – Materiell strafferett

Artikkel 18 – Seksuelt misbruk

1. Hver part skal ved lovgivning eller på annen måte treffe de tiltak som er nødvendige for å sikre at følgende forsettlig atferd kriminaliseres:
 - a. å utøve seksuelle aktiviteter med et barn som, i henhold til de relevante bestemmelser i nasjonal lovgivning, ikke har nådd seksuell lavalder,
 - b. å utøve seksuelle aktiviteter med et barn ved:
 - å benytte tvang, makt eller trusler, eller
 - å misbruke et tillitsforhold, eller myndighet eller innflytelse over barnet, også innen familien, eller
 - å misbruke en situasjon der barnet er særlig sårbart, spesielt på grunn av nedsatt psykisk eller fysisk funksjonsevne eller fordi det befinner seg i en avhengighetssituasjon.
2. For anvendelsen av nr. 1 skal hver part fastsette en seksuell lavalder.
3. Bestemmelsene i artikkel 18 nr. 1 bokstav a er ikke ment å omfatte samtykkende seksuelle aktiviteter mellom mindreårige.

Artikkel 19 – Straffbare handlinger som dreier seg om barneprostitusjon

1. Hver part skal ved lovgivning eller på annen måte treffe de tiltak som er nødvendige for å sikre at følgende forsettlig atferd kriminaliseres:
 - a. å rekruttere et barn til prostitusjon eller bevirke at et barn deltar i prostitusjon,

- b. å tvinge et barn til prostitusjon eller profitere på eller på annen måte utnytte et barn for disse formål,
- c. å benytte seg av et barns prostitusjon.

2. I denne artikkel menes med uttrykket "barneprostitusjon", det forhold at et barn brukes til seksuelle aktiviteter mot et tilbud eller løfte om betaling i form av penger eller annen form for belønning eller motytelse, uavhengig av om betalingen, løftet eller motytelsen gis til barnet eller til en tredjeperson.

Artikkel 20 – Straffbare handlinger som dreier seg om barnepornografi

1. Hver part skal ved lovgivning eller på annen måte treffe de tiltak som er nødvendige for å sikre at følgende forsettlig atferd kriminaliseres, når den er urettmessig:

- a. å produsere barnepornografi,
- b. å tilby barnepornografi eller gjøre det tilgjengelig,
- c. å distribuere eller overføre barnepornografi,
- d. å skaffe til veie barnepornografi til seg selv eller andre,
- e. å være i besittelse av barnepornografi,
- f. bevisst å skaffe seg tilgang til barnepornografi gjennom informasjons- og kommunikasjonsteknologi.

2. I denne artikkel menes med "barnepornografi", ethvert materiale som visuelt framstiller et barn som er involvert i reelle eller simulerte eksplisitte seksuelle aktiviteter, eller enhver fremstilling av et barns kjønnskarakteristiske kroppsdeler, for hovedsakelig seksuelle formål.

3. Hver part kan forbeholde seg retten til helt eller delvis å unnlate å anvende nr. 1 bokstav a og e på produksjon og besittelse av pornografisk materiale

- som utelukkende består av simulerte representasjoner eller realistiske bilder av et ikke-eksisterende barn,
- med barn som har nådd den alder som er fastsatt i henhold til artikkel 18 nr. 2, når bildene produseres og besittes av dem med deres samtykke og utelukkende til deres eget private bruk.

4. Hver part kan forbeholde seg retten til helt eller delvis å unnlate å anvende nr. 1 bokstav f.

Artikkel 21 – Straffbare handlinger som gjelder et barns deltakelse i pornografisk opptreden

1. Hver part skal ved lovgivning eller på annen måte treffe de tiltak som er nødvendige for å sikre at følgende forsettlig atferd kriminaliseres:

- a. å rekruttere et barn til å delta i pornografisk opptreden eller bevirke at et barn deltar i slik opptreden,
- b. å tvinge et barn til å delta i pornografisk opptreden eller profitere på eller på annen måte utnytte et barn for disse formål,
- c. bevisst å være til stede ved pornografisk opptreden der barn deltar.

2. Hver part kan forbeholde seg retten til å begrense anvendelsen av nr. 1 bokstav c til tilfeller der barn er blitt rekruttert eller tvunget i samsvar med nr. 1 bokstav a eller b.

Artikkel 22 – Korrumpning av barn

Hver part skal ved lovgivning eller på annen måte treffe de tiltak som er nødvendige for å kriminalisere en handling som går ut på forsettlig å bevirke, for seksuelle formål, at et barn som ikke har nådd den alder som er fastsatt i henhold til artikkel 18 nr. 2, er vitne til seksuelt misbruk eller seksuelle aktiviteter, selv om det ikke må delta.

Artikkel 23 – Bearbeiding av barn for seksuelle formål

Hver part skal ved lovgivning eller på annen måte treffe de tiltak som er nødvendige for å kriminalisere et forsettlig forslag, ved hjelp av informasjons- og kommunikasjonsteknologi, fra en voksen om å møte et barn som ikke har nådd den alder som er fastsatt i henhold til artikkel 18 nr. 2, for det formål å begå en handling fastsatt som straffbar etter artikkel 18 nr. 1 bokstav a eller artikkel 20 nr. 1 bokstav a mot ham eller henne, når forslaget har vært etterfulgt av konkrete handlinger som leder frem til et slikt møte.

Artikkel 24 – Medvirkning og forsøk

1. Hver part skal ved lovgivning eller på annen måte treffe de tiltak som er nødvendige for å fastsette at forsettlig medvirkning til en handling fastsatt som straffbar etter denne konvensjon, er en straffbar handling.
2. Hver part skal ved lovgivning eller på annen måte treffe de tiltak som er nødvendige for å fastsette at et forsettlig forsøk på å begå en handling fastsatt som straffbar etter denne konvensjon, er en straffbar handling.
3. Hver part kan forbeholde seg retten til helt eller delvis å unnlate å anvende nr. 2 på handlinger fastsatt som straffbare etter artikkel 20 nr. 1 bokstav b, d, e og f, artikkel 21 nr 1 bokstav c, artikkel 22 og artikkel 23.

Artikkel 25 – Jurisdiksjon

1. Hver part skal ved lovgivning eller på annen måte treffe de tiltak som er nødvendige for å etablere jurisdiksjon over enhver handling fastsatt som straffbar etter denne konvensjon, når den straffbare handlingen er begått:
 - a. på dens territorium, eller
 - b. om bord i et skip som fører dens flagg, eller
 - c. om bord i et luftfartøy som er registrert i henhold til dens lovgivning, eller
 - d. av en av dens statsborgere, eller
 - e. av en person som er bosatt på dens territorium.
2. Hver part skal ved lovgivning eller på annen måte treffe de tiltak som er nødvendige for å etablere jurisdiksjon over enhver handling fastsatt som straffbar etter denne konvensjon, når den straffbare handlingen er begått mot en av dens statsborgere eller en person som er bosatt på dens territorium.
3. Hver part kan på tidspunktet for undertegning eller når den deponerer sitt ratifikasjons-, godtakelses-, godkjennings- eller tiltredelsesdokument, ved en erklæring rettet til Europarådets generalsekretær erklære at den forbeholder seg retten til ikke å anvende de jurisdiksjonsregler som er fastsatt i nr. 1 bokstav *e* i denne artikkel, eller anvende dem bare i bestemte tilfeller eller under bestemte forhold.
4. Ved strafforfølgning av handlinger fastsatt som straffbare etter artikkel 18 og 19, artikkel 20 nr. 1 bokstav *a*, og artikkel 21 nr. 1 bokstav *a* og *b* i denne konvensjon, skal hver part ved lovgivning eller på annen måte treffe de tiltak som er nødvendige for å sikre at dens jurisdiksjon med hensyn til nr. 1 bokstav *d* ikke er betinget av at handlingene er straffbare der de har funnet sted.
5. Hver part kan på tidspunktet for undertegning eller når den deponerer sitt ratifikasjons-, godtakelses-, godkjennings- eller tiltredelsesdokument, ved en erklæring rettet til Europarådets generalsekretær erklære at den forbeholder seg retten til å begrense anvendelsen av nr. 4 i denne artikkel, med hensyn til handlinger fastsatt som straffbare etter artikkel 18 nr. 1 bokstav *b* annet og tredje strekpunkt, til tilfeller der dens statsborger er bosatt på dens territorium.
6. Ved strafforfølgning av handlinger fastsatt som straffbare etter artikkel 18 og 19, artikkel 20 nr. 1 bokstav *a*, og artikkel 21 i denne konvensjon, skal hver part ved lovgivning eller på annen måte treffe de tiltak som er nødvendige for å sikre at dens jurisdiksjon med hensyn til nr. 1 bokstav *d* og *e* ikke er underordnet vilkåret om at strafforfølgning kan finne sted først etter at det foreligger en anmeldelse fra offeret eller en anklage fra staten der den straffbare handlingen ble begått.
7. Hver part skal ved lovgivning eller på annen måte treffe de tiltak som er nødvendige for å etablere jurisdiksjon over handlinger fastsatt som straffbare etter denne konvensjon i tilfeller der en angivelig overgriper

oppholder seg på dens territorium, og den ikke utleverer ham eller henne til en annen part utelukkende på grunnlag av hans eller hennes nasjonalitet.

8. Når mer enn en part gjør krav på jurisdiksjon over en angivelig handling fastsatt som straffbar etter denne konvensjon, skal de involverte parter, når det er hensiktsmessig, rådføre seg med hverandre med sikte på å avgjøre hvilken jurisdiksjon som er mest hensiktsmessig for strafforfølgningen.
9. Med forbehold for folkerettens generelle regler, utelukker denne konvensjon ikke noen strafferettslig jurisdiksjon som en part utøver i samsvar med sin interne rett.

Artikkel 26 – Juridiske personers ansvar

1. Hver part skal ved lovgivning eller på annen måte treffe de tiltak som er nødvendige for å sikre at en juridisk person kan holdes ansvarlig for en handling fastsatt som straffbar etter denne konvensjon, når den er utført til fordel for den juridiske person av en fysisk person som handler enten på egen hånd eller som medlem av et organ tilhørende den juridiske person, og som har en ledende stilling innenfor den juridiske personbasert på:
 - a. fullmakt til å representere den juridiske person,
 - b. myndighet til å treffe beslutninger på vegne av den juridiske person,
 - c. myndighet til å utøve kontroll innenfor den juridiske person.
2. Foruten de tilfellene omhandlet i nr. 1, skal hver part ved lovgivning eller på annen måte treffe de tiltak som er nødvendige for å sikre at en juridisk person kan holdes ansvarlig når manglende tilsyn eller kontroll fra en fysisk nevnt i nr. 1 har gjort det mulig for en fysisk person under den juridiske personens myndighet å begå en handling fastsatt som straffbar etter denne konvensjon til fordel for den juridiske personen.
3. Avhengig av partens rettsprinsipper kan juridiske personers ansvar være av strafferettslig, sivilrettslig eller administrativ art.
4. Slikt ansvar er uten betydning for det strafferettslige ansvaret for de fysiske personene som har utført handlingen.

Artikkel 27 Sanksjoner og tiltak

1. Hver part skal ved lovgivning eller på annen måte treffe de tiltak som er nødvendige for å sikre at handlinger fastsatt som straffbare etter denne konvensjon kan straffes med effektive, forholdsmessige og

avskrekkende sanksjoner, der det tas hensyn til handlingens alvorlige karakter. Disse straffereaksjonene skal omfatte frihetsstraff som kan gi grunnlag for utlevering.

2. Hver part skal ved lovgivning eller på annen måte treffe de tiltak som er nødvendige for å sikre at juridiske personer som holdes ansvarlig i samsvar med artikkel 26, ilegges effektive, forholdsmessige og avskrekkende sanksjoner som omfatter økonomiske strafferettslige eller administrative bøter, og eventuelt andre tiltak, deriblant særlig:

- a. tap av rett til offentlige ytelser eller støtte,
- b. midlertidig eller varig fradømmelse av retten til å drive forretningsvirksomhet,
- c. plassering under rettslig tilsyn,
- d. rettslig konkurskjennelse.

3. Hver part skal ved lovgivning eller på annen måte treffe de tiltak som er nødvendige for:

- a. å kunne inndra eller beslaglegge:
 - eiendeler, dokumenter og andre hjelpemidler som er brukt til å begå eller legge til rette for en handling fastsatt som straffbar etter denne konvensjon,
 - utbyttet fra en slik straffbar handling, eller verdien av slikt utbytte,
- b. å muliggjøre midlertidig eller varig stenging av enhver virksomhet som er benyttet til å begå en handling fastsatt som straffbar etter denne konvensjon, uten at dette berører rettighetene til godtroende tredjeparter, eller å forby overgriperen, midlertidig eller varig, å utøve den yrkesaktivitet eller frivillig aktivitet som innebærer kontakt med barn som den straffbare handlingen ble begått i forbindelse med.

4. Hver part kan vedta andre tiltak overfor overgripere, som for eksempel tap av foreldrerettigheter eller overvåkning av eller tilsyn med straffedømte personer.

5. Hver part kan fastsette at utbytte av kriminell virksomhet eller formuesgoder som er inndratt i samsvar med denne artikkel, kan gå til et eget fond til finansiering av forebyggende arbeid og hjelp til ofre for en handling fastsatt som straffbar etter denne konvensjon.

Artikkel 28 – Skjerpende omstendigheter

Hver part skal ved lovgivning eller på annen måte treffe de tiltak som er nødvendige, i samsvar med relevante bestemmelsene i intern rett, for å sikre at følgende omstendigheter kan betraktes som skjerpende ved

fastsettelse av straffereaksjoner for handlinger fastsatt som straffbare etter denne konvensjon, i den grad de ikke allerede er en del av den straffbare handlingen:

- a. den straffbare handlingen har påført offerets fysiske eller psykiske helse alvorlig skade,
- b. det er utøvet tortur eller grov vold forut for eller samtidig med den straffbare handlingen,
- c. den straffbare handlingen er begått mot et særlig sårbart offer,
- d. den straffbare handlingen er begått av et familiemedlem, en person som bor sammen med barnet, eller en person som har misbrukt sin stilling,
- e. den straffbare handlingen er begått av flere personer i fellesskap,
- f. den straffbare handlingen er begått innenfor rammen av en kriminell organisasjon,
- g. overgriperen er tidligere straffedømt for liknende straffbare handlinger.

Artikkel 29 – Tidligere domfellelse

Hver part skal ved lovgivning eller på annen måte treffe de tiltak som er nødvendige for at rettskraftige dommer avsagt av en annen part for handlinger fastsatt som straffbare etter denne konvensjon, skal kunne tas med i betraktning ved utmåling av sanksjoner.

Kapittel VII – Etterforskning, strafforfølgning og prosessuelle regler

Artikkel 30 – Prinsipper

1. Hver part skal ved lovgivning eller på annen måte treffe de tiltak som er nødvendige for å sikre at etterforskning og strafforfølgning gjennomføres på den måte som er best for barnet, og med respekt for dets rettigheter.
2. Hver part skal anta en beskyttende tilnærming til offeret og påse at etterforskningen og strafforfølgningen ikke forverrer barnets traume og at straffesaken følges opp med bistand der det er på sin plass.
3. Hver part skal påse at etterforskningen og strafforfølgningen prioriteres og gjennomføres uten unødig forsinkelse.
4. Hver part skal påse at de tiltak som får anvendelse etter dette kapittel, ikke berører retten til å forsvare seg og retten til en rettførdig og upartisk rettergang, i samsvar med artikkel 6 i Konvensjon om beskyttelse av menneskerettighetene og de grunnleggende friheter.

5. Hver part skal ved lovgivning eller på annen måte treffe de tiltak som er nødvendige, i samsvar med de grunnleggende prinsipper i sin interne rett, for

- å sikre en effektiv etterforskning og strafforfølgning av handlinger fastsatt som straffbare etter denne konvensjon, og tillate bruk av skjulte operasjoner der dette er hensiktsmessig,
- å sette etterforskningsenheter eller -avdelinger i stand til å identifisere ofrene for handlinger fastsatt som straffbare etter artikkel 20, blant annet ved å analysere barnepornografisk materiale, som for eksempel fotografier og audiovisuelle opptak som overføres eller gjøres tilgjengelig ved hjelp av informasjons- og kommunikasjonsteknologi.

Artikkel 31 – Generelle beskyttelsestiltak

1. Hver part skal ved lovgivning eller på annen måte treffe de tiltak som er nødvendige for å beskytte ofrenes rettigheter og interesser, herunder deres særlige behov når de opptrer som vitne, på alle stadier av etterforskningen og strafforfølgningen, særlig ved

- a. å informere dem om deres rettigheter og hvilke tjenester hjelpetiltak som står til rådighet for dem og, med mindre de ikke ønsker slik informasjon, om oppfølgingen av anmeldelsen, siktelsen, den generelle fremdriften i etterforskningen eller rettsforfølgningen, deres rolle og utfallet i saken,
- b. å sikre at ofrene og deres familier om nødvendig blir informert, i det minste i tilfeller der de kan være i fare, når den som er straffeforfulgt eller straffedømt blir midlertidig eller endelig løslatt,
- c. å gi dem mulighet for, på en måte som er forenlig med de prosessuelle regler i intern rett, å bli hørt, å legge fram bevis og å velge hvordan deres synspunkter, behov og interesser skal legges fram og vurderes, direkte eller gjennom et mellomledd,
- d. å gi dem den bistand de trenger, slik at deres rettigheter og interesser kommer fram og blir tatt i betraktning,
- e. å skjerme deres privatliv, deres identitet og deres utseende, og ved å treffe tiltak i samsvar med sin interne rett for å hindre spredning til offentligheten av opplysninger som kan føre til at deres identitet blir kjent,
- f. å sørge for at de, deres familier og personer som vitner for dem, er i sikkerhet og ikke utsettes for trusler, hevnaksjoner og nye overgrep,
- g. å sikre at det ikke er direkte kontakt mellom ofre og overgripere hos politiet og i rettslokalene, med mindre kompetente myndigheter bestemmer noe annet fordi det er til barnets beste, eller når en slik kontakt er nødvendig av hensyn til etterforskningen eller rettsforfølgningen.

2. Hver part skal sørge for at ofrene alt fra sin første kontakt med kompetente myndigheter har tilgang til informasjon om relevante rettslige og administrative skritt.

3. Hver part skal sørge for at ofrene har tilgang til rettshjelp, som er gratis om forholdene tilsier det, når det er mulig for dem å ha status som part i en straffesak.
4. Hver part skal sørge for at retten har mulighet for å oppnevne en egen representant for offeret når han eller hun i henhold til intern rett kan ha status som part i straffesaken, og de som har foreldreansvaret ikke kan representere barnet i saken på grunn av en interessekonflikt mellom dem og offeret.
5. Hver part skal ved lovgivning eller på annen måte, og på de vilkår som er fastsatt i intern rett, gi grupper, stiftelser, sammenslutninger eller statlige eller ikke-statlige organisasjoner mulighet for å gi ofrene hjelp og/eller støtte, dersom de samtykker, under en straffesak om handlinger fastsatt som straffbare etter denne konvensjon.
6. Hver part skal sørge for at informasjon som gis til ofrene i samsvar med bestemmelsene i denne artikkel, blir presentert på en måte som er tilpasset deres alder og modenhet, og på et språk som de kan forstå.

Artikkel 32 – Innledning av rettsforfølging

Hver part skal ved lovgivning eller på annen måte treffe de tiltak som er nødvendige for å sikre at etterforskning eller rettsforfølging av handlinger fastsatt som straffbare etter denne konvensjon ikke skal være avhengig av en anmeldelse eller anklage fra offerets side, og at rettsforfølgingen kan fortsette selv om offeret har trukket tilbake sin forklaring.

Artikkel 33 – Foreldelsesfrist

Hver part skal ved lovgivning eller på annen måte treffe de tiltak som er nødvendige for å sikre at fristen for å innlede rettsforfølging i forbindelse med handlinger fastsatt som straffbare etter artikkel 18, artikkel 19 nr. 1 bokstav *a* og *b*, og artikkel 21 nr. 1 bokstav *a* og *b* skal fortsette å løpe i et tidsrom tilstrekkelig til å kunne innlede rettsforfølging etter at offeret har nådd myndighetsalder, og som står i forhold til den aktuelle forbrytelsens alvorlighetsgrad.

Artikkel 34 – Etterforskning

1. Hver part skal treffe de tiltak som er nødvendige for å sikre at personer, enheter eller avdelinger med etterforskningsansvar har spesialkompetanse på å bekjempe seksuell utnyttning og seksuelt misbruk av barn, eller at det gis opplæring om dette. Slike enheter eller avdelinger skal ha tilstrekkelige økonomiske ressurser.
2. Hver part skal ved lovgivning eller på annen måte treffe de tiltak som er nødvendige for å sikre at usikkerhet om barnets faktiske alder ikke er til hinder for å innlede strafferettslig etterforskning.

Artikkel 35 – Avhør av barnet

1. Hver part skal treffe de tiltak som er nødvendige for å sikre at:
 - a. barnet avhøres uten unødig forsinkelse etter at forholdene er rapportert til kompetente myndigheter,
 - b. barnet om nødvendig avhøres i lokaler som er utformet eller tilrettelagt for formålet,
 - c. barnet avhøres av fagfolk som er opplært til å gjøre dette,
 - d. det alltid er de samme personer som avhører barnet, om det er mulig og hensiktsmessig,
 - e. antallet avhør begrenses til et minimum, og finner sted bare i den grad det er nødvendig av hensyn til strafforfølgningen,
 - f. barnet kan følges av sin rettslige representant, eller eventuelt en voksen etter eget valg, med mindre det foreligger en grunngitt avgjørelse om det motsatte med hensyn til denne person.
2. Hver part skal ved lovgivning eller på annen måte treffe de tiltak som er nødvendige for å sikre at alle avhør av offeret, eller eventuelt vitneavhør av barn, kan tas opp på video, og at slike videoavhør kan godtas som bevis under rettsforhandlingene, i samsvar med bestemmelsene i intern rett.
3. Når offerets alder er ikke er fastslått og det er grunn til å tro at det er et barn, får tiltakene i nr. 1 og 2 anvendelse inntil hans eller hennes alder er bekreftet.

Artikkel 36 – Domstolsbehandling i straffesaker

1. Hver part skal, med behørig respekt for reglene om juristers uavhengighet, ved lovgivning eller på annen måte treffe de tiltak som er nødvendige for å sikre at alle involverte i saken, særlig dommer, aktor og advokater, kan få opplæring om barns rettigheter og seksuell utnyttning og seksuelt misbruk av barn.
2. Hver part skal ved lovgivning eller på annen måte treffe de tiltak som er nødvendige for å sikre, i samsvar med bestemmelsene i intern rett, at:
 - a. dommeren kan beslutte at rettsmøtet skal gjennomføres uten at publikum er til stede,
 - b. offeret kan forklare seg i rettssalen uten selv å være til stede, særlig ved hjelp av hensiktsmessig kommunikasjonsteknologi.

Kapittel VIII – Registrering og lagring av data

Artikkel 37 – Registrering og lagring av nasjonale data om sedelighetsdømte

1. Med sikte på å hindre og å strafforfølge handlinger fastsatt som straffbare etter denne konvensjon skal hver part ved lovgivning eller på annen måte treffe de tiltak som er nødvendige for, i samsvar med relevante bestemmelser om personvern og andre regler og garantier i nasjonalt lovverk, å innhente og lagre data om identitet og genetisk profil (DNA) for personer som er domfelt for handlinger fastsatt som straffbare etter denne konvensjon.
2. Hver part skal, på tidspunktet for undertegning eller når den deponerer sitt ratifikasjons-, godtakelses-, godkjennings- eller tiltredelsesdokument, oversende Europarådets generalsekretær navn og adresse på en sentral nasjonal myndighet med ansvar for gjennomføringen av nr. 1.
3. Hver part skal ved lovgivning eller på annen måte treffe de tiltak som er nødvendige for å sikre at opplysningene nevnt i nr. 1 kan overføres til en annen parts kompetente myndigheter, på de vilkår som er fastsatt i dens interne rett og i relevante internasjonale avtaler.

Kapittel IX – Internasjonalt samarbeid

Artikkel 38 – Generelle prinsipper og tiltak i forbindelse med internasjonalt samarbeid

1. Partene skal, så langt det er mulig, samarbeide med hverandre, i samsvar med bestemmelsene i denne konvensjon og ved å anvende relevante gjeldende internasjonale og regionale avtaler, ordninger med utgangspunkt i ensartet eller motsvarende lovgivning, samt sin interne rett, om:
 - a. forebygging og bekjempelse av seksuell utnyttning og seksuelt misbruk av barn,
 - b. beskyttelse og bistand til ofre,
 - c. etterforskning eller strafforfølgning i forbindelse med handlinger fastsatt som straffbare etter denne konvensjon.
2. Hver part skal ved lovgivning eller på annen måte treffe de tiltak som er nødvendige for å sikre at ofre for en handling fastsatt som straffbar etter denne konvensjon som er begått på territoriet til en annen part enn der de er bosatt, kan levere en klage til kompetent myndighet i bostedsstaten.
3. Dersom en part setter som vilkår for utlevering eller rettslig bistand i straffesaker at det foreligger en inngått avtale, og mottar en anmodning om rettslig bistand eller utlevering fra en part som den ikke har inngått en slik avtale med, kan den anse denne konvensjon som rettslig grunnlag for utlevering eller gjensidig rettslig bistand i straffesaker med hensyn til handlinger fastsatt som straffbare etter denne konvensjon.
4. Hver part skal bestrebe seg på å integrere forebygging og bekjempelse av seksuell utnyttning og seksuelt misbruk av barn i programmer for utviklingsbistand rettet mot tredjestater.

Kapittel X – Overvåkningsmekanisme

Artikkel 39 – Partskomiteen

1. Partskomiteen skal bestå av representanter for konvensjonspartene.
2. Partskomiteen skal sammenkalles av Europarådets generalsekretær. Dens første møte skal finne sted innen ett år etter at denne konvensjon er trådt i kraft for den tiende signatar som har ratifisert den. Komiteen skal deretter komme sammen på anmodning fra minst en tredjedel av partene eller fra generalsekretæren.
3. Partskomiteen skal vedta sin forretningsorden.

Artikkel 40 – Andre representanter

1. Europarådets parlamentarikerforsamling, kommissæren for menneskerettigheter, Europarådets komité for kriminalspørsmål (CDPC), samt andre relevante mellomstatlige komiteer innenfor rammen av Europarådet, skal hver oppnevne en representant til partskomiteen.
2. Ministerkomiteen kan gi andre organer i Europarådet anledning til å oppnevne en representant til partskomiteen, etter å ha rådspurt sistnevnte.
3. Representanter for sivilsamfunnet, og særlig ikke-statlige organisasjoner, kan gis adgang til delta i partskomiteen som observatører etter den framgangsmåte som er fastsatt i Europarådets bestemmelser om dette.
4. Representanter oppnevnt etter nr. 1-3 skal delta på partskomiteens møter uten stemmerett.

Artikkel 41 – Partskomiteens oppgaver

1. Partskomiteen skal overvåke gjennomføringen av denne konvensjon. Partskomiteens forretningsorden skal fastsette framgangsmåten for vurdering av gjennomføringen av denne konvensjon.
2. Partskomiteen skal legge forholdene til rette for innhenting, analyse og utveksling av opplysninger, erfaringer og god praksis mellom statene for å sette dem bedre i stand til å forebygge og bekjempe seksuell utnyttning og seksuelt misbruk av barn.
3. Partskomiteen skal også, når det er hensiktsmessig:

- a. legge til rette for eller bedre den faktiske bruken og gjennomføringen av denne konvensjon, blant annet ved å identifisere eventuelle problemer og virkningene av erklæringer eller forbehold etter denne konvensjon,
 - b. uttale seg om alle spørsmål knyttet til anvendelsen av denne konvensjon, og lette utvekslingen av informasjon om rettslig, politisk eller teknologisk utvikling av betydning.
4. Europarådets sekretariat skal bistå partskomiteen i arbeidet med oppgaver etter denne artikkel.
 5. Europarådets komité for kriminalsaker (CDPC) skal informeres jevnlig om de aktiviteter som er nevnt i nr. 1, 2 og 3 i denne artikkel.

Kapittel XI – Forholdet til andre internasjonale avtaler

Artikkel 42 – Forholdet til De forente nasjoners konvensjon om barnets rettigheter og Valgfri protokoll om salg av barn, barneprostitusjon og barnepornografi

Denne konvensjon berører ikke de rettigheter og forpliktelser som følger av bestemmelsene i De forente nasjoners konvensjon om barnets rettigheter og dens valgfrie protokoll om salg av barn, barneprostitusjon og barnepornografi, og er ment å skulle styrke den beskyttelse som disse avtaler gir, og å videreutvikle og utfylle deres bestemmelser.

Artikkel 43 – Forholdet til andre internasjonale avtaler

1. Denne konvensjon berører ikke de rettigheter og forpliktelser som følger av andre internasjonale avtaler der konvensjonspartene er eller kommer til å bli part, og som har bestemmelser på områder som omfattes av denne konvensjon og gir større beskyttelse og hjelp til barn som er ofre for seksuell utnyttning eller seksuelt misbruk.
2. Konvensjonspartene kan inngå bilaterale eller multilaterale avtaler seg imellom om spørsmål som er omhandlet i denne konvensjon, for det formål å utfylle eller styrke konvensjonens bestemmelser eller lette gjennomføringen av dens prinsipper.
3. Parter som er medlem av Den europeiske union skal i sine gjensidige forbindelser anvende Det europeiske fellesskaps og Den europeiske unions regler, i den grad det finnes regler i Fellesskapet eller Unionen om det aktuelle emnet som kommer til anvendelse i det konkrete tilfellet, uten at dette berører denne konvensjons gjenstand og formål, og med forbehold om at den får full anvendelse for andre parter.

Kapittel XII – Endring av konvensjonen

Artikkel 44 – Endringer

1. Ethvert forslag fra en part om endring av denne konvensjon, skal oversendes til Europarådets generalsekretær og videresendes til Europarådets medlemsstater, enhver signatar, enhver stat som er part, Det europeiske fellesskap, enhver stat som er gitt anledning til å undertegne denne konvensjon i samsvar med bestemmelsene i artikkel 45 nr. 1, og enhver stat som har anledning til å tiltre denne konvensjon i samsvar med bestemmelsene i artikkel 46 nr. 1.
2. Ethvert endringsforslag fra en part skal oversendes Europarådets komité for kriminalspørsmål (CDPC), som skal legge sin uttalelse om endringen fram for Ministerkomiteen.
3. Ministerkomiteen skal vurdere endringsforslaget og uttalelsen fra CDPC og kan vedta endringen etter å ha rådspurt ikke-medlemsstater som er part i denne konvensjon.
4. Teksten til alle endringer som er vedtatt av Ministerkomiteen i samsvar med nr. 3 i denne artikkel, skal oversendes partene til godkjenning.
5. Enhver endring som er vedtatt i samsvar med nr. 3 i denne artikkel, skal tre i kraft den første dag i måneden som følger etter et tidsrom på en måned etter den dag alle parter har underrettet generalsekretæren om at de har godkjent endringen.

Kapittel XIII – Sluttbestemmelser

Artikkel 45 – Undertegning og ikrafttredelse

1. Denne konvensjon skal være åpen for undertegning for Europarådets medlemsstater, for ikke-medlemsstater som har deltatt i utarbeidelsen av konvensjonen, og for Det europeiske fellesskap.
2. Denne konvensjon skal ratifiseres, godkjennes eller godtas. Ratifikasjons-, godkjennings- eller godtakelsesdokumentene skal deponeres hos Europarådets generalsekretær.
3. Denne konvensjon skal tre i kraft den første dag i måneden som følger etter et tidsrom på tre måneder etter den dag fem signatarer, hvorav minst tre er medlemsstater i Europarådet, har gitt sitt samtykke til å være bundet av konvensjonen i samsvar med bestemmelsene i nr. 2.

4. For enhver stat som er nevnt i nr. 1, eller Det europeiske fellesskap, som på et senere tidspunkt gir sitt samtykke til å være bundet av konvensjonen, skal den tre i kraft den første dag i måneden som følger etter et tidsrom på tre måneder etter den dag dens ratifikasjons-, godkjennings- eller godtakelsesdokument deponeres.

Artikkel 46 – Tiltredelse til konvensjonen

1. Etter at denne konvensjon er trådt i kraft, kan Europarådets ministerkomité etter å ha rådført seg med konvensjonsstatene og med deres enstemmige samtykke, gi en stat som ikke er medlem av Europarådet og som ikke har deltatt i utarbeidelsen av konvensjonen, anledning til å tiltre denne konvensjon, ved en beslutning som treffes med det flertall som er fastsatt i artikkel 20 bokstav d i Europarådets vedtekter, og ved enstemmighet blant representantene for de konvensjonsstater som har rett til å delta i Ministerkomiteen.

2. For en stat som tiltrer konvensjonen, skal den tre i kraft den første dag i måneden som følger etter et tidsrom på tre måneder etter den dag tiltredelsesdokumentet deponeres hos Europarådets generalsekretær.

Artikkel 47 – Territorial anvendelse

1. Enhver stat, eller Det europeiske fellesskap, kan på tidspunktet for undertegning eller når den deponerer sitt ratifikasjons-, godtakelses-, godkjennings- eller tiltredelsesdokument, angi for hvilket territorium eller hvilke territorier denne konvensjon skal gjelde.

2. Enhver part kan på ethvert senere tidspunkt ved en erklæring rettet til Europarådets generalsekretær utvide anvendelsen av denne konvensjon til å omfatte andre territorier som er angitt i erklæringen og for hvis internasjonale forbindelser den er ansvarlig eller på hvis vegne den er bemyndiget til å påta seg forpliktelser. For et slikt territorium skal konvensjonen tre i kraft den første dag i måneden som følger etter et tidsrom på tre måneder etter den dag generalsekretæren mottar erklæringen.

3. En erklæring som avgis i samsvar med de to foregående ledd, kan med hensyn til et territorium angitt i erklæringen trekkes tilbake ved en underretning rettet til Europarådets generalsekretær. Tilbaketrekingen skal få virkning den første dag i måneden som følger etter et tidsrom på tre måneder etter den dag generalsekretæren mottar underretningen.

Artikkel 48 – Forbehold

Det kan ikke tas noe forbehold mot noen bestemmelse i denne konvensjon, med unntak av forbehold som er uttrykkelig nevnt. Ethvert forbehold kan til enhver tid trekkes tilbake.

Artikkel 49 – Oppsigelse

1. Enhver part kan til enhver tid si opp denne konvensjon ved underretning rettet til Europarådets generalsekretær.
2. Oppsigelsen skal få virkning den første dag i måneden som følger etter et tidsrom på tre måneder etter den dag generalsekretæren mottar underretningen.

Artikkel 50 – Underretning

Europarådets generalsekretær skal underrette Europarådets medlemsstater, enhver signatar, enhver stat som er part, Det europeiske fellesskap, enhver stat som har anledning til å undertegne denne konvensjon i samsvar med bestemmelsene i artikkel 45 og enhver stat som har anledning til å tiltre denne konvensjon i samsvar med bestemmelsene i artikkel 46, of:

- a. enhver undertegning,
- b. deponering av ethvert ratifikasjons-, godtakelses-, godkjennings- eller tiltredsdokument,
- c. enhver dag for denne konvensjons ikrafttredelse i samsvar med artikkel 45 og 46,
- d. enhver endring som er vedtatt i samsvar med artikkel 44 og tidspunktet for endringens ikrafttredelse,
- e. enhver oppsigelse i henhold til bestemmelsene i artikkel 49,
- f. enhver annen handling, underretning eller meddelelse som gjelder denne konvensjon,
- g. ethvert forbehold som er tatt etter artikkel 48.

Som en bekreftelse på dette har de undertegnede, som er behørig bemyndiget til det, undertegnet denne konvensjon.

Utferdiget i, den, på engelsk og fransk, med samme gyldighet for begge tekster, i ett eksemplar som skal deponeres i Europarådets arkiver. Europarådets generalsekretær skal oversende bekreftede kopier til hver medlemsstat i Europarådet, til de ikke-medlemsstater som har deltatt i utarbeidelsen av denne konvensjon, til Det europeiske fellesskap, og til enhver stat som har anledning til å tiltre denne konvensjon.